

Agendanr.: 4
Voorstelnr.: RB2016036
Onderwerp: Voorjaarsnota 2016, Reservekeeper2016, jaarstukken 2015
(incl. stresstest), MPG 2016
Programma: Alle programma's

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 6 juni 2016

Probleemstelling

Op grond van artikel 198 Gemeentewet en de artikelen 3 lid 1, 10 lid 1 en artikel 20 lid 3 van de Financiële Verordening 2014 biedt het college jaarlijks de jaarstukken, de Voorjaarsnota, de Reservekeeper en de Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) aan aan de gemeenteraad. Deze stelt de eerste drie genoemde documenten vast. De MPG wordt aangeboden ter kennisname.

Inleiding / bestuurlijke achtergrond

Dit voorstel gaat over de documenten die in de raadsvergadering van 30 juni aan de orde komen. Per document is in dit voorstel een korte toelichting op hoofdlijnen opgenomen.

Voorgesteld wordt om

1. De Voorjaarsnota 2016 (en de daarin opgenomen voorstellen), de Reservekeeper 2016 en de jaarstukken 2015 vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de stresstest 2015, Meerjarenprognose grondexploitaties 2016, Pottenkijker 2016.

A. Jaarstukken 2015

Op grond van artikel 197 en 198 van de Gemeentewet legt het college over het begrotingsjaar verantwoording af over het gevoerde bestuur in de jaarrekening en het jaarverslag en stelt de raad deze vast. Met de behandeling en vaststelling van de jaarstukken wordt invulling gegeven aan de verantwoordingsplicht van het college en de controlerende rol van uw raad.

In de vergadering van de auditcommissie van 23 mei heeft de accountant de stand van zaken inzake de controle van de jaarstukken 2015 besproken en de eerste bevindingen naar aanleiding van de controle.

Complicerende factor dit jaar bij het opstellen en de controle van de jaarstukken 2015 is de overheveling van de taken Sociaal Domein. Over de stand van zaken met betrekking tot de financiële verantwoording bent u tussentijds regelmatig door ons op de hoogte gesteld.

Op 13 april is door de VNG en de NBA (beroepsorganisatie van accountants) een ledenbrief gepubliceerd over de accountantscontrole sociaal domein. Daarin is het volgende uitgangspunt benoemd: de wettelijke datum van 15 juli voor het zenden van de jaarrekening, inclusief de SiSa-bijlage, met controleverklaring aan GS en BZK is een harde datum.

Accountants en gemeenten moeten samen bepalen hoe aan deze regelgeving en de daaruit voortvloeiende inspanningsverplichtingen zo goed mogelijk kan worden voldaan in relatie tot de datum van 15 juli. Uitgangspunten daarbij zijn lokaal maatwerk en 'wachten, tenzij'

Een en ander vraagt om een aantal afwegingen van betrokkenen.

1. De gemeente kan ervoor kiezen om te wachten met de raadsbehandeling van de jaarrekening tot de benodigde relevante informatie er is. Op z'n laatst betekent dit

behandeling in de laatste raadsvergadering voor het zomerreces. Dat betekent op zijn laatst behandelen van de jaarstukken in de reservedatum van de raad op 12 juli 2016

2. De gemeenteraad kan er ook voor kiezen om de voorlopige jaarrekening al eerder in de raad te behandelen en op een later moment de jaarrekening voorzien van een controleverklaring formeel vast te stellen. De gemeente kan dan een vergelijkbaar jaarrekening proces aflopen als in andere jaren. Deze afweging betekent dat de jaarstukken in de raadsvergadering van 30 juni 2016 worden behandeld.

Omdat de accountant op 1 juni nog geen uitsluitsel heeft gegeven op welke termijn hij de controle van de jaarstukken 2015 denkt af te kunnen ronden heeft de auditcommissie op 2 juni aan uw raad geadviseerd om voor scenario 2 te kiezen. Dit scenario betekent dat de behandeling van de jaarstukken 2015 in de raadsvergadering van 30 juni plaatsvindt en de controleverklaring 2015 en het accountantsverslag 2015 aan de jaarstukken 2015 worden toegevoegd op het moment dat formele vaststelling plaatsvindt. Dat zal naar verwachting niet eerder dan in de raad van 27 september zijn.

Dit voorstel is afgestemd met zowel de VNG als de Provincie en die hebben beiden aangegeven dat het volgen van dit scenario geen consequenties heeft voor de gemeente, zoals het staken van de bekostiging door het Rijk of het onder toezicht plaatsen vanwege het indienen van de jaarstukken 2015 zonder controleverklaring en het accountantsverslag..

Resultaat en bestemming resultaat 2015

De rekening 2015 sluit met een gerealiseerd saldo van baten en lasten van € 7.488.000 voordelig. Na toevoegingen en onttrekkingen aan reserves conform het beleidskader over de reserves en separate besluiten, groot € 3.965.000 is het gerealiseerd resultaat 2015 € 11.453.000 positief. Het rekeningresultaat 2015 wijkt € 8.800.000 af ten opzichte van de bestuursrapportage 2016. Het verschil tussen dit geprognosticeerde resultaat en deze jaarrekening is vooral het gevolg van een aantal posten welke bekend zijn geworden na het opstellen van de bestuursrapportage en deze zijn op pagina 4 van de jaarstukken 2015 op hoofdlijnen toegelicht.

Uit de jaarstukken 2015 blijkt een voordelig effect van de structurele afwijkingen van in totaal € 63.000.

In de jaarstukken 2015 staat op pagina 4 onderstaand overzicht over de bestemming van het rekeningresultaat 2015:

Rekeningresultaat 2015	€	11.453
<i>Bestedingsvoorstellen</i>		
<i>RB2012070 Toevoeging reserve primair onderwijs</i>	€	226
In januari 2013 heeft de raad besloten (RB2012070) om incidentele huuropbrengsten uit onderwijsvastgoed toe te voegen aan de reserve primair onderwijs, onder de voorwaarde dat aan de financiële verplichtingen en de instandhouding van het weerstandsvermogen wordt voldaan. Dat besluit van de raad wordt uitgevoerd met als resultaat dat € 226.000 aan de reserve primair onderwijs wordt toegevoegd.		
<i>RB2015014 Kredietaanvraag volkstuinen Heerhugowaard Zuid</i>	€	411
Op 26 mei 2015 heeft uw raad ingestemd met de votering van een krediet voor realisatie van		

de volkstuinen in Heerhugowaard Zuid (RB2015014). Dekking hiervan vindt plaats door een bijdrage van de Provincie als onderdeel van het grondcontract voor de N23.		
Voorstellen Voorjaarsnota 2016 paragraaf 3.1	€	10.816

Na bovenstaande bestedingsvoorstellen bedraagt het rekeningresultaat 2015 € 10.816.000. In de Voorjaarsnota 2016 zijn in paragraaf 3.1 Voorstellen gedaan voor de besteding van deze incidentele middelen.

Mochten er tussen het moment van vaststellen van de jaarstukken 2015 (inclusief controleverklaring en accountantsverslag) door uw raad en de afronding van de controle door de accountant nog correcties plaatsvinden die effect hebben op het rekeningresultaat 2015 dan komt het college uiterlijk vóór de besluitvorming over de raadsbegroting 2017 met een voorstel of en zo ja welk effect dit heeft op de voorstellen in de Voorjaarsnota 2016 en op welke wijze zij voorstelt dit op te lossen.

Stresstest 2015

Als bijlage bij de jaarstukken 2015 is evenals voorgaande jaren een actualisatie van de stresstest opgenomen. De stresstest bestaat uit een 13-tal indicatoren. Elk van deze indicatoren zegt iets over het risicoprofiel (klein, gemiddeld of groot) van Heerhugowaard. Voor het samenstellen van deze stresstest is gebruik gemaakt van de cijfers uit de jaarstukken 2014 (voor vergelijking met referentiegemeenten) en de cijfers uit de jaarstukken 2010 tot en met 2015 (voor de historische ontwikkeling van de cijfers van Heerhugowaard zelf).

Met ingang van 2015 zijn ook de indicatoren waarop de Provincie de jaarstukken toetst opgenomen. Deze vindt u overigens ook in paragraaf B Weerstandsvermogen en risicomanagement van de jaarstukken.

Over het algemeen komt uit de stresstest van Heerhugowaard een gemiddeld risicoprofiel.

Heerhugowaard scoort gunstig op dezelfde indicatoren als 2015 (o.a. lokale lasten, weerstandsvermogen, reservepositie, gespaard voor onderhoud).

Op de indicator grondexploitaties scoort Heerhugowaard minder gunstig. Dat is overigens niet onverwacht, in lijn met voorgaande jaren en nader toegelicht in de jaarstukken 2015.

B. Reservekeeper 2016

Op 30 juni wordt de actualisering van de beleidsnota reserves en voorzieningen (Reservekeeper) bij uw besluiten betrokken. In hoofdstuk 2 van dat document zijn heroverwegingen bij reserves opgenomen en nader toegelicht. Het totaal overzicht van de voorgestelde overheveling naar en onttrekking uit de algemene reserve is opgenomen op pagina 11 van de Reservekeeper 2016.

In deel 2, de Pottenkijker, staat het overzicht van de ramingen van de reserves en voorzieningen. Waar mogelijk is een meerjarig inzicht gegeven in de bestedingsplannen en daarmee in het meerjarig verloop van de reserves. Dat deel wordt u ter kennisname aangeboden.

C. Voorjaarsnota 2016

In artikel 3 van de Financiële verordening is bepaald dat het college jaarlijks een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het eerstvolgende jaar en de meerjarenraming aanbiedt.

In de Voorjaarsnota worden autonome ontwikkelingen en bestuurlijke ambities financieel vertaald. Uw raad beslist over de voorstellen die in de Voorjaarsnota zijn opgenomen. Financieel startpunt voor de Voorjaarsnota is de uitkomst van de besluitvorming van de begrotingsraad.

In deze Voorjaarsnota kijken we vooruit, stellen we keuzes voor en stellen we nieuwe middelen beschikbaar. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen incidentele bestedingsvoorstellen die worden gedekt uit incidenteel beschikbare middelen en structurele bestedingsvoorstellen die worden gedekt met structurele middelen.

Uit de jaarstukken 2015 en de herijking van reserves en de onderhoudsvoorzieningen zijn incidentele komen beschikbaar. De omvang van deze incidenteel vrijkomende middelen bedraagt € 23,7 miljoen, de opvang van de incidentele bestedingsvoorstellen bedraagt € 25,7 miljoen. Een toelichting op de herkomst van de incidenteel vrijvallende middelen en de incidentele bestedingsvoorstellen is per post in paragraaf 3.1 van de Voorjaarsnota 2016 opgenomen. In deze incidenteel vrijvallende middelen is ook de vrijval van de onderhoudsvoorzieningen opgenomen (RB2016063). Het college stelt uw raad voor om het verschil van € 2,0 miljoen aan vrijvallende middelen en bestedingsvoorstellen te onttrekken aan de algemene reserve. De ratio weerstandsvermogen bedraagt na verwerking van dit voorstel 1,52 en is ligt daarmee boven de door uw raad gestelde norm van 1,1.

Naast de incidentele voorstellen zijn in de Voorjaarsnota 2016 ook structurele bestedingsvoorstellen opgenomen. Voor deze bestedingsvoorstellen zijn twee categorieën aangehouden: bestuurlijke wens en OOO (onvoorzien, onontkoombaar en onuitstelbaar). Voor deze bestedingsvoorstellen is ook dekking aangegeven. In de Voorjaarsnota 2016 is (in paragraaf 3.2 op pagina 27) het volgende meerjarenperspectief opgenomen:

	<i>Bedragen x € 1.000</i>			
	2017	2018	2019	2020
1 Perspectief na raadsbegroting 2016 (RB2015111) - paragraaf 3.2.1	1.493	1.691	1.564	1.564
2 Ontwikkelingen - paragraaf 3.2.1	134	144	144	-46
3 Beleidsintensiveringen - paragraaf 3.2.2	-4.424	-2.880	-2.950	-3.126
4 Voorgestelde dekkingsmogelijkheden - paragraaf 3.3	2.969	1.457	1.442	1.618
Geactualiseerd perspectief Voorjaarsnota 2016	172	412	200	10

In paragraaf 3.2. en 3.3 van de Voorjaarsnota is een nadere toelichting opgenomen op alle in bovenstaande tabel opgenomen onderdelen. Zoals uit de tabel blijkt is het meerjarenperspectief sluitend.

Vorig jaar werd in het raadsvoorstel behorend bij de Voorjaarsnota aangekondigd dat het college voor de dekking van een aantal ambities eerst de financiële mogelijkheden zou onderzoeken. Het college is er trots op voorstellen te kunnen doen om deze ambities te kunnen realiseren. U moet daarbij denken aan nieuwbouw van het Huygenscollege (locatie Bergmolen), de aanpak van de Middenweg Zuid en de spoorondertunneling Zuidtangent.

Effect meicirculaire

U bent gewend dat in dit voorstel ook wordt ingegaan op de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds op basis van de meicirculaire. De meicirculaire is op 31 mei verschenen en daardoor heeft het doorrekenen van de effecten uit deze circulaire, op het moment van stellen van dit raadsvoorstel nog niet plaatsgevonden. Dat is dan ook de reden dat in dit raadsvoorstel nog geen meerjarenperspectief gepresenteerd worden na de verwerking van de effecten uit die circulaire. Zodra de uitkomsten bekend zijn zal uw raad daarover in een aparte notitie worden geïnformeerd. Uitgangspunt is dat u deze effecten voor de behandeling in de commissie ontvangt.

D. Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) 2016

Net als in voorgaande jaren biedt het college uw raad, op grond van artikel 20 lid 3 van de Financiële verordening, de MPG aan. Doel van deze MPG is het geven van informatie over de

financiële situatie in de grondexploitaties over de verwachte looptijd. De MPG is een naslagdocument en is ondersteunend in uw toetsende en controlerende taak. De MPG dient in relatie tot de jaarstukken (paragraaf G) en de Voorjaarsnota te worden gezien.

Tot slot

Als bijlage bij dit raadsvoorstel is een overzicht opgenomen met daarin de laatste stand van zaken met betrekking tot de moties die eerder door uw raad zijn aangenomen en door het college zijn overgenomen.

Oplossingsrichtingen

-

Juridische gevolgen:

-

Financiële gevolgen:

Na de besluitvorming door uw raad worden voorliggende voorstellen overeenkomstig verwerkt.

Communicatie:

Op grond van artikel 197 lid 3 Gemeentewet dient uiterlijk twee weken voor beraadslaging door de raad over de jaarstukken hiervan een openbare kennisgeving te zijn geweest.

Monitoring/Evaluatie

De voorstellen die in de Voorjaarsnota 2016 zijn opgenomen zullen overeenkomstig worden verwerkt in de raadsbegroting 2017. Hierover vergadert uw raad op woensdag 9 november 2016. Verantwoording over de realisatie van voorstellen voor beleid en de uitputting van de budgetten vindt vervolgens plaats in de bestuursrapportage 2017 en de jaarstukken 2017.

Samenvatting

Op grond van wettelijke voorschriften, regelgeving en afspraken die hierover met uw raad zijn gemaakt behandelt uw raad op 30 juni de volgende documenten: Voorjaarsnota 2016, reservekeeper2016, jaarstukken 2015 (incl. stresstest) en MPG 2016. In voorliggend voorstel is ingegaan op de reden waarom u deze documenten krijgt en op hoofdlijnen wat er in de documenten is opgenomen.

Na besluitvorming door uw raad zullen de financiële gevolgen uit de jaarstukken 2015, Reservekeeper 2016 (heroverwegingen) en Voorjaarsnota 2016 (ontwikkelingen, beleidsintensiveringen en dekkingsmogelijkheden) overeenkomstig worden verwerkt in de begroting 2016 respectievelijk begroting 2017 en het meerjarenperspectief.

Voorstel / besluit:

- A. a. 1. De concept jaarstukken 2015 inclusief de bijlage SISA verantwoordingsinformatie in concept vast te stellen conform het concept, derhalve met
- Een eigen vermogen van € 81.853.000
 - Een balanstotaal van € 204.617.000
 - Gerealiseerd saldo van baten en lasten van € 7.487.000
 - Gerealiseerd rekeningresultaat 2015 ad € 11.452.000

2. Het rekeningresultaat 2015 ad € 11.453.000 als volgt te bestemmen:

Rekeningresultaat 2015	€ 11.452.000
Bestedingsvoorstellen	
<i>RB2012070 Toevoeging reserve primair onderwijs</i> In januari 2013 heeft de raad besloten (RB2012070) om incidentele huuropbrengsten uit onderwijsvastgoed toe te voegen aan de reserve primair onderwijs, onder de voorwaarde dat aan de financiële verplichtingen en de instandhouding van het weerstandsvermogen wordt voldaan. Dat besluit van de raad wordt uitgevoerd met als resultaat dat € 226.000 aan de reserve primair onderwijs wordt toegevoegd.	€ 226.000
<i>RB2015014 Kredietaanvraag volkstuinen Heerhugowaard Zuid</i> Op 26 mei 2015 heeft uw raad ingestemd met de votering van een krediet voor realisatie van de volkstuinen in Heerhugowaard Zuid (RB2015014). Dekking hiervan vindt plaats door een bijdrage van de Provincie als onderdeel van het grondcontract voor de N23.	€ 411.000
Voorstellen Voorjaarsnota 2016 paragraaf 3.1/ zie besluit C. 3 en C. 4	€ 10.815.000

- B. De Reservekeeper 2016 vast te stellen conform het concept en kennis te nemen van de Pottenkijker die daarin is opgenomen.
- C. c. 1. De Voorjaarsnota 2016 vast te stellen met de daarin opgenomen beleidsintensivering en dekkingsvoorstellen (paragraaf 3.2 en 3.3);
- c. 2. Herziening van de reserve NBK2 overeenkomstig het voorstel op pagina 17 van de Voorjaarsnota 2016 alsmede de gevolgen van deze herziening op de reserve beheer en sociale structuur;
- c. 3. Het vormen van een aantal nieuwe reserves voor het in de Voorjaarsnota 2016 aangegeven doel:
- Middenweg Zuid - € 8,755 miljoen
 - Ontsluiting Vaandel Zuid - € 1,0 miljoen
 - Vanadium - € 2,507 miljoen
 - OZB Het nieuwe MCA - € 0,711 miljoen
 - E-depot - € 0,068 miljoen
 - Arbitrage Stadshart - € 0,2 miljoen
 - Verduurzamen gemeentelijke gebouwen - € 0,2 miljoen
 - Parkeermaatregelen - € 0,42 miljoen
- c. 4. Extra storting in de reserves:
- NBK1 (inclusief votering VTA € 300.000) - € 8,313 miljoen
 - Schoolwoningen - € 1,316 miljoen
 - Stationsgebied - € 0,8 miljoen
 - Actief burgerschap en communicatie - € 0,1 miljoen

- AWBZ, jeugdzorg en participatiewet - € 2,212 miljoen
 - c. 5. Krediet voteren voor Middenweg Zuid - € 5,7 miljoen;
 - c. 6. Krediet voteren voor vergroenen gemeentehuis - € 0,5 miljoen.
 - c. 7 Krediet beschikbaar stellen voor Huis van Heerhugowaard en verbouwing van de raadszaal - € 1,2 miljoen.
- D. Kennis te nemen van de Meerjarenprognose grondexploitaties 2016 (rubriek A raadsagenda 30 juni 2016).
- E. Kennis te nemen van de stresstest 2015 (rubriek A raadsagenda 30 juni 2016).
- F. De begroting 2016 te wijzigen op grond van het A en B genomen besluit alsmede voor de structurele effecten uit de jaarstukken 2015 (€ 63.000 V).

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
Bij16-298	Jaarstukken 2015
Bij16-299	Toelichting mutaties jaarstukken 2015 versie 29 april en 6 juni 2016
Bij16-306	Stresstest 2015
Bij16-300	Voorjaarsnota 2016
Bij16-302	Reservekeeper 2016
Bij16-303	MPG 2016
Bij16-305	Stand van zaken moties tot en met 26 april 2016

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Middelen d.d. 13 juni 2016

RB2016036 Voorjaarsnota 2016, reservekeeper2016, jaarstukken 2015 (incl. stresstest), MPG 2015 :

Nr.: RB2016036

Voor	
Tegen	

De Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 6 juni 2016;

gelet op het advies van de commissie Middelen d.d. 13 juni 2016;

gelet op: - artikel 197 en 198 Gemeentewet;
- artikel 3 lid 1 Financiële verordening 2014;
- artikel 10 lid 1 Financiële verordening 2014;
- artikel 20 lid 3 Financiële verordening 2014.

besluit:

met in achtneming van amendementen A, B en E :

- B. De Reservekeeper 2016 vast te stellen conform het concept en kennis te nemen van de Pottenkijker die daarin is opgenomen.
- C. 1. De Voorjaarsnota 2016 vast te stellen met de daarin opgenomen beleidsintensiveringen en dekkingsvoorstellen (paragraaf 3.2 en 3.3);
- (Amendement A):
- de in de Voorjaarsnota 2016 opgenomen zin als volgt te wijzigen:
"Een nieuw element in de NBK2 en RBSS is het opknappen van de kinderboerderij in combinatie met het naar het eiland verplaatsen van het hertenkamp."
In:
"Een nieuw element in de NBK2 en RBSS is het opknappen van de kinderboerderij in combinatie met een mogelijke verplaatsing van het hertenkamp naar het eiland."
2. Herziening van de reserve NBK2 overeenkomstig het voorstel op pagina 17 van de Voorjaarsnota 2016 alsmede de gevolgen van deze herziening op de reserve beheer en sociale structuur;
3. Het vormen van een aantal nieuwe reserves voor het in de Voorjaarsnota 2016 aangegeven doel:
- Middenweg Zuid - € 8,755 miljoen
 - Ontsluiting Vaandel Zuid - € 1,0 miljoen
 - Vanadium - € 2,507 miljoen
 - OZB Het nieuwe MCA - € 0,711 miljoen
 - E-depot - € 0,068 miljoen
 - Arbitrage Stadshart - € 0,2 miljoen
 - Verduurzamen gemeentelijke gebouwen - € 0,2 miljoen
 - Parkeermaatregelen - € 0,42 miljoen
 - Opkomstbevordering verkiezingen - een donatie te doen aan deze bestemmingsreserve ter hoogte van € 1,- per inwoner, te onttrekken vanuit de algemene middelen en deze bestemmingsreserve, namens de gehele gemeenteraad, onder het beheer te laten komen van de griffier. (Amendement B)
 - Bewonersparticipatie - € 54.000,- , te onttrekken vanuit de algemene middelen en deze bestemmingsreserve, namens de gehele gemeenteraad, onder beheer laten komen van de griffier. (Amendement E)

4. Extra storting in de reserves:

- NBK1 (inclusief votering VTA € 300.000) - € 8,313 miljoen
- Schoolwoningen - € 1,316 miljoen
- Stationsgebied - € 0,8 miljoen
- Actief burgerschap en communicatie - € 0,1 miljoen
- AWBZ, jeugdzorg en participatiewet - € 2,212 miljoen

5. Krediet voteren voor Middenweg Zuid - € 5,7 miljoen;

6. Krediet voteren voor vergroenen gemeentehuis - € 0,5 miljoen.

7. Krediet beschikbaar stellen voor Huis van Heerhugowaard en verbouwing van de raadszaal - € 1,2 miljoen.

D. Kennis te nemen van de Meerjarenprognose grondexploitaties 2016 (rubriek A raadsagenda 30 juni 2016).

E. Kennis te nemen van de stresstest 2015 (rubriek A raadsagenda 30 juni 2016).

F. De begroting 2016 te wijzigen op grond van het A en B genomen besluit alsmede voor de structurele effecten uit de jaarstukken 2015 (€ 63.000 V).

Heerhugowaard, 30 juni 2016

De Raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

